

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارژمان محو زیست کلان

نوزایی مراکز شهرهای ایرانی با رویکرد به گردشگری شهری

شادی توانا

کارشناس ارشد طراحی شهری، پست الکترونیکی: Shadi.tavana@gmail.com

چکیده:

امروزه مراکز تاریخی شهرها بستری مناسب برای فعالیتهای گردشگری و اقتصادهای فرهنگی و فراغتی محسوب می شوند. در ایران علیرغم پتانسیل های گردشگری بی نظیر، مراکز شهرهای تاریخی فرآیندی از پوسیدگی اقتصادی و متروکه شدن را طی نموده اند. ساکنین محلات قدیمی خود را ترک کرده و ساختمانها تبدیل به کارگاهها، تولیدی ها و انبارها و مراکز تجاری عمده گشته اند. نوزایی مراکز شهری رویکردی جدید در برخورد با مسائل و مشکلات محدوده های مرکزی شهرهاست که بر ایجاد بستر گردشگری، پایداری توسعه و افزایش زیست پذیری در این مراکز تمرکز دارد و در شهرهای مختلف اروپایی از جمله شهرهای بزرگی در بریتانیا تجربه موفق داشته است. احیاء مراکز شهری با هدف بازگرداندن ساکنین از طبقات متوسط جامعه و جذب بنگاههای اقتصادی و سرمایه گذاران به این مراکز در جهت استفاده مجدد از اراضی، بازگرداندن سرزندگی به فضاهای عمومی و جذب فعالیت های اقتصادی نوین بوده است. پژوهش حاضر در نظر دارد تا با بررسی رویکرد نوزایی شهری و مروری بر تجربیات این رویکرد در بازآفرینی هویت تاریخی- گردشگری مراکز شهرها، اصول و رهنمودهایی را در جهت ارتقاء کیفیت مراکز شهرها در ایران ارائه کند. در این مقاله ابتدا مبانی نظری پژوهش شامل مفاهیم گردشگری شهری و نوزایی شهری مورد بررسی قرار گرفته و سپس چالش ها و مشکلات مراکز شهرها در ایران با بررسی سه نمونه موردی واکاوی شده است. در آخر اهداف و رهنمودهای نوزایی مراکز شهرها در ایران ارائه شده است.

واژه های کلیدی: مرکز شهر، هسته تاریخی شهر، نوزایی شهری، گردشگری شهری، طراحی شهری